

Sıkılganlıkta Ketleme (Reşat ÖNDER)

Ketleme (sinir tutukluğu¹) **bir eylemin gerçekleştirilmesi için gerekli olan enerjisinin kilitlenmesidir.** Psikolojik yada devimsel (hareketli) etkinlik azalır yada durur. Örneğin, duyarlı bir çocuk annesine koşup onu kucaklama tepisine bırakır kendini. Ayağa kalkar, yürür ve koşar. Annesinin yanına geldiği sırada öngörülen eylemi yerine getirmeksizin yolunu değiştirir. Herhangi bir nedenle (buyurgan ve işi olan bir annenin neden olduğu duygusal bir itilme, reddetme korkusu gibi) yönünü değiştiren bir eylemin² yapılmasıdır.

Sinir tutukluğu (ketleme), enerjiyi hapseder. Örneğin, belleği (hafızayı) yok eden yada dil tutulmasına neden olan **trak** adıyla bilinen topluluk önünde duyulan korkuda olduğu gibi³ sıkılgan kimse, karşısında bulunan kimsenin kanaatine cevap vermek iktidarından, yeteneğinden veya gücünün ve zihninin kuvvetini göstermekten yoksundur. İşte bu anda, sıkıntı ve iticilik sebebiyle gerekli olan enerji engellenir. Onun için gerekli cevabın tutulması ve bu cevaba lüzumlu olan enerjinin durdurulması mevcuttur.⁴

Eğitimin -iyi uygulanmış bile- insanı çok sayıda ketlemelere zorladığı su götürmez bir gerçek... Sayısız eylemler, sayısız istekler, sayısız içgüdüler, toplumsal, ailevî ve dinsel yasalar nedeniyle ketlenmesi, durdurulması yada yollarından saptırılması. Temelde eğitim, tepkileri o andaki koşullara uydurarak yönlendirir. Bu durumda kötü uygulanmış bir eğitimin tehlikesi anlaşılabilir. Ketlemelerin sayısı artar ve normaldi aşar; bu ketlemeler birbirlerini çağrıştırarak sayısız halkalardan bir zincir oluştururlar. Ve ketleme bir itilme halini alır.⁵ Sinir tutukluğu bir boyutuyla eğitimin temelini oluşturur. İlkel, doğal diğer bir deyişle içgüdüsel davranışları kontrol eder. Bu bağlamda sinir tutukluğu normal olabilmesi için ılımlılık esas olmalıdır.

---

¹ ALTINTAŞ, a.g.m., AÜİFD, c.XXX, s.67.

² DACO, a.g.e., s.67.

³ DACO, a.e., s.67.

⁴ ALTINTAŞ, a.g.m., AÜİFD, c.XXX, s.68.

⁵ DACO, a.g.e., s.68.